

VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN
TỐI CAO

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 3057/VKSTC-V3
V/v trả lời thỉnh thị vụ án buôn lậu
sừng tê giác tại Tây Ninh

Hà Nội, ngày 11 tháng 8 năm 2017

Kính gửi: Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh

Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 3) nhận được Công văn số 499/VKS-P3 ngày 03/8/2017 của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh thỉnh thị vụ án buôn lậu sừng tê giác với nội dung: ngày 01/8/2017, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh nhận được Quyết định khởi tố vụ án hình sự, khởi tố bị can đối với Cao Xuân Vinh, Hồ Văn Viết và Nguyễn Đức Nam của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh Tây Ninh đề nghị phê chuẩn về tội Buôn lậu theo quy định tại Điều 153 Bộ luật hình sự. Quá trình nghiên cứu hồ sơ vụ án của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh thể hiện: ngày 20/7/2017, Cao Xuân Vinh bàn bạc, thống nhất với Hồ Văn Viết và Nguyễn Đức Nam sang Campuchia mua sừng tê giác đem về Việt Nam bán lại kiếm lời. Cụ thể, Vinh và Viết sẽ qua Campuchia mua sừng tê giác và thuê người vận chuyển về huyện Gò Dầu, tỉnh Tây Ninh. Nam sẽ điều khiển xe ô tô vận chuyển sừng tê giác từ huyện Gò Dầu, tỉnh Tây Ninh về thành phố Hồ Chí Minh. Ngày 21/7/2017, Vinh, Viết sang Campuchia mua 10 đoạn sừng tê giác với giá 18.000 USD của một người Campuchia, đồng thời thuê người vận chuyển về Việt Nam với giá 2.000 USD. Ngày 22/7/2017, Nam sang Campuchia gặp Vinh, Viết định xem sừng tê giác nhưng Vinh đã thuê người đàn ông Campuchia vận chuyển về Việt Nam nên cả ba đón xe ôm về thành phố Hồ Chí Minh. Đến 19 giờ cùng ngày, người đàn ông Campuchia điện thoại nói đã chuyển sừng tê giác đến khu vực huyện Gò Dầu, tỉnh Tây Ninh nên Nam điều khiển xe ô tô chở Vinh, Viết đến huyện Gò Dầu nhận sừng tê giác. Khi cả ba nhận xong quay lại trên đường về đến ấp An Bình, xã An Tịnh, huyện Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh thì bị Công an tỉnh Tây Ninh kiểm tra bắt quả tang cùng tang vật. Kết luận giám định xác định: 10 mẫu sừng tê giác thu giữ có tổng trọng lượng 5.184,47g là sừng loài tê giác 02 sừng có nguồn gốc từ Châu Phi (*Diceros bicornis*). Quan điểm của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh là: hành vi do 03 bị can thực hiện có dấu hiệu của tội Buôn lậu theo Điều 153 Bộ luật hình sự. Tuy nhiên, theo điều luật để thỏa mãn dấu hiệu của tội phạm này cần làm rõ hàng cấm giá trị bao nhiêu và định lượng để xem là "số lượng lớn". Trong khi đó, chưa có văn bản nào hướng dẫn thế nào là "số lượng lớn", cũng như thực tế không thể định giá trị đối với mặt hàng là hàng cấm. Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh thỉnh thị Viện kiểm sát nhân dân tối cao để chỉ đạo giải quyết vụ án.

Sau khi nghiên cứu, Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 3) nhận thấy:

1. Theo Bộ luật hình sự năm 2015 đã được sửa đổi bổ sung theo Luật số 12/2017/QH14 ngày 20/6/2017 thì tội Buôn lậu (Điều 188); tội Vận chuyển trái phép hàng hóa, tiền tệ qua biên giới (Điều 189) đã loại trừ tình tiết “hàng cấm có số lượng lớn” trong cấu thành tội phạm cơ bản (theo Bộ luật hình sự năm 1999 thì tình tiết này được quy định tại điểm c khoản 1 Điều 153 và Điều 154). Căn cứ Nghị quyết số 109/2015/QH13 ngày 27/11/2015 của Quốc hội về việc thi hành Bộ luật hình sự năm 2015 và Nghị quyết số 41/2017/QH14 của Quốc hội ngày 20/6/2017 về việc thi hành Bộ luật hình sự năm 2015 đã được sửa đổi, bổ sung một số điều theo Luật số 12/2017/QH14 ngày 20/6/2017 thì các quy định có lợi cho người phạm tội được áp dụng ngay kể từ khi luật công bố. Do đó, không được áp dụng tình tiết “hàng cấm có số lượng lớn” với hành vi buôn lậu, vận chuyển trái phép hàng hóa qua biên giới theo Điều 153, Điều 154 Bộ luật hình sự năm 1999. Như vậy, việc khởi tố vụ án, khởi tố bị can của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh Tây Ninh như nội dung thỉnh thị của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh là không đúng pháp luật.

2. Điều 6 Luật đầu tư năm 2014 quy định cấm đầu tư kinh doanh mẫu vật các loại thực vật, động vật hoang dã trong đó có mẫu vật sừng tê giác theo quy định tại Phụ lục I của Công ước về buôn bán quốc tế các loài thực vật, động vật hoang dã nguy cấp (Công ước CITES). Năm 2016, để giải quyết dứt điểm các vụ án vận chuyển, buôn bán trái phép ngà voi, sừng tê giác đã bị phát hiện, khởi tố về tội Vận chuyển, buôn bán hàng cấm theo Điều 155 Bộ luật hình sự năm 1999 trước khi Bộ luật hình sự năm 2015 có hiệu lực thi hành; sau khi trao đổi, thống nhất ý kiến với Tòa án nhân dân tối cao và Cơ quan Cảnh sát điều tra Bộ Công an (C44), Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 3) đã quyết định phục hồi 05 vụ án/05 bị can vận chuyển hàng cấm là ngà voi, sừng tê giác, bị phát hiện tại Sân bay quốc tế Tân Sơn Nhất, đã được Cơ quan Cảnh sát điều tra Bộ Công an (C46B) đề nghị truy tố, đang tạm đình chỉ tại Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 3) và chuyển hồ sơ 05 vụ án trên đến Viện kiểm sát nhân dân quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh để làm cáo trạng truy tố về tội Vận chuyển hàng cấm theo Khoản 1 Điều 155 Bộ luật hình sự năm 1999 (xử lý ở khung thấp nhất theo hướng có lợi cho bị can, bị cáo, phù hợp với Nghị quyết của Quốc hội về việc thi hành Bộ luật hình sự năm 2015). Đồng thời, Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 3) cũng đã có Công văn số 2140/VKSTC-V3 ngày 08/6/2016 gửi Viện kiểm sát nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương hướng dẫn về việc phục hồi xử lý các vụ án, vụ việc vận chuyển trái phép ngà voi, sừng tê giác trước thời điểm Bộ luật hình sự năm 2015 có hiệu lực thi hành. Tháng 6/2017, Tòa án nhân dân quận Tân Bình đã xét xử 05 vụ án về tội Vận chuyển hàng cấm theo Khoản 1 Điều 155 Bộ luật hình sự năm 1999, xử phạt tù giam 02 bị cáo, phạt tù cho hưởng án treo 03 bị cáo.

Vì vậy, đề nghị Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh nghiên cứu văn bản số 2140/VKSTC-V3 ngày 08/6/2016 của Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 3) để xử lý hành vi của các đối tượng trong vụ án nêu trên về tội Vận chuyển, buôn bán

hàng cấm theo Điều 155 Bộ luật hình sự năm 1999. Áp dụng chính sách hình sự có lợi cho người phạm tội theo các Nghị quyết về việc thi hành Bộ luật hình sự năm 2015 để truy cứu trách nhiệm hình sự theo khoản 1 Điều 155 Bộ luật hình sự năm 1999.

Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 3) trả lời đề Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh nghiên cứu, thực hiện. *dy*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Đ/c Lê Minh Trí - Viện trưởng (để báo cáo);
- Đ/c Bùi Mạnh Cường - PVT (để báo cáo);
- Đ/c Trần Công Phấn - PVT (để báo cáo);
- VKS Quân sự Trung ương (để biết);
- VKSND các tỉnh, TP trực thuộc TW (để biết);
- TANDTC (để biết);
- Bộ Công an: V19; C44; C46; C74 (để biết);
- Tổng cục Hải quan (để biết);
- Lưu: VT, V3.

TL. VIỆN TRƯỞNG
VỤ TRƯỞNG
VỤ THỰC HÀNH QUYỀN CÔNG TỐ
VÀ KIỂM SÁT-ĐIỀU TRA ÁN KINH TẾ

Nguyễn Văn Quảng